

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ

**колективу авторів: М. О. Кизим, В. Є. Хаустова, О. І. Решетняк,
В. М. Остапенко, Н. Л. Луценко, М. М. Хаустов, Д. В. Бондаренко
«Інтеграція освіти та науки в Україні на базі моделі університету
майбутнього» за науковою редакцією проф. В. Є. Хаустової.**

Харків : ФОРМ Лібуркіна Л. М., 2021. 424 с.

Розвинені країни світу визначають науку та освіту як національні пріоритети та конкурентні фактори соціально-економічного зростання, а нарощування інтелектуального потенціалу – як прерогативу загальної національної політики. Розвиток системи вищої освіти відіграє важливу роль для інноваційної економіки, тому що саме рівень освіти дає підґрунтя для формування практичних і дослідницьких компетенцій для створення нових знань та інноваційних продуктів. Проте проблема визначення впливу освітньої та наукової діяльності на процеси адаптації до сучасних технологічних перетворень потребує подальшого вивчення задля скорочення розриву між наукою та освітою в Україні. Недостатнє чи неефективне використання механізму інтеграції та неузгодженість змісту та цілей освітніх програм, цілей наукової спільноти та реального сектора економіки мають реальні загрози як деградації науково-освітньої сфери, так і технологічної відсталості підприємств України в цілому, що, своєю чергою, загрожує безпеці національної економіки в умовах світових викликів та глобальної нестабільності, які загострюються останнім часом.

Як показує досвід розвинених країн світу, взаємодія освіти, науки та реального сектора економіки за державним посередництвом сприяє не лише розвитку людського капіталу та появі нових технологій і продуктів, а й дозволяє задовольнити інноваційні запити ринку праці, сприяє появі та впровадженню інновацій, підвищуючи рівень конкурентоспроможності як окремих регіонів країни, так і національної економіки в цілому. У зв'язку з цим науковцями висловлюються ідеї використання досвіду передових країн світу, в яких цей механізм взаємодії має суттєві позитивні результати. Водночас необґрунтоване копіювання зарубіжних моделей і механізмів інтеграції науки та освіти може призвести до остаточного руйнування тих надбань, які має вітчизняна освітньо-наукова сфера. Тому необхідно не тільки вивчати накопичений зарубіжний досвід, але й урахувати можливість розвитку вже існуючих у країні форм інтеграції; запроваджувати нові прогресивні форми інтеграції, підводячи їх під відповідну правову базу; нарощувати науковий потенціал ЗВО.

Актуальність дослідження тематики інтеграції науки та освіти зумовила мету написання монографії за редакцією проф. В. Є. Хаустової, яка присвячена пошуку та визначенню нових організаційно-економічних форм отримання соціально-економічної вигоди від використання інтелектуальних ресурсів на базі сучасного університету.

Монографія складається з трьох розділів, у яких досліджено теоретичні та практичні аспекти розвитку освіти та науки в країнах світу й Україні; обґрунтовано ключову роль освіти та науки в забезпеченні соціально-економічного розвитку країн світу; запропоновано підхід до формування організаційно-економічного механізму інтеграції освіти та науки на базі університетів майбутнього.

Монографії властива наукова новизна, що свідчить про глибоку обізнаність авторів з теоретичними та практичними аспектами інтеграції освіти та науки на базі університетів майбутнього як ключової опори соціально-економічного розвитку України. Зокрема, заслуговують на увагу нові наукові результати, отримані в ході підготовки матеріалів монографії, а саме:

– аналітичне забезпечення виявлення проблем в освітній та науковій діяльності в Україні, яке, на відміну від існуючих, включає аналіз та оцінку стану і тенденцій освітньої та наукової діяльності України в системі міжнародних порівнянь; аналіз та оцінку стану і тенденцій освітньої та наукової діяльності України за системою часткових показників; виявлення основних проблем розвитку освіти та науки в країні; побудову когнітивної карти проблем освітньої та наукової діяльності в країні. Запропоноване аналітичне забезпечення дозволило визначити основні проблеми наукової та освітньої діяльності в Україні в умовах глобальної нестабільності та виявити існуючі між ними взаємозв'язки;

– науково-методичний підхід до оцінки впливу освіти та науки на соціально-економічний розвиток країни, який, на відміну від наявних, складається з таких етапів: оцінка впливу освіти та науки на соціально-економічний розвиток країн світу та України; аналіз взаємозв'язків між освітньою та науковою діяльністю в Україні; визначення напрямків підвищення позитивного впливу освітньої та наукової діяльності на соціально-економічний розвиток в Україні. Проведене дослідження дозволило оцінити вплив освіти та науки на соціально-еко-

номічний розвиток країн світу та обґрунтувати необхідність посилення взаємодії між освітньою та науковою діяльністю в Україні задля забезпечення сталого соціально-економічного розвитку;

– організаційно-економічний механізм інтеграції освіти, науки та бізнесу, який, на відміну від існуючих, побудований на основі формування інноваційної екосистеми навколо університету, визначено основні його складові, інструменти, методи та важелі впливу з метою підвищення значущості наукової та освітньої діяльності в забезпеченні соціально-економічного розвитку країни.

Монографія «Інтеграція освіти та науки в Україні на базі моделі університету майбутнього» викликає значний науковий інтерес, є оригінальною, характеризується новаторськими підходами. Вона має значну науково-теоретичну базу та ґрунтується на репрезентативному обсязі фактичного матеріалу, що забезпечує об'єктивність і достовірність отриманих результатів; характеризується логічною стрункістю, концептуальною цілісністю та глибиною проникнення у суть проблеми.

Монографія є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему, має наукову та практичну цінність. Результати дослідження можуть бути використані науковими працівниками, викладачами, здобувачами вищої освіти, а також фахівцями системи державного та регіонального управління, представниками бізнесу та всіма, хто цікавиться питаннями розвитку наукової та освітньої діяльності. Упровадження викладених пропозицій дозволить вдосконалити регулювання інтеграційних процесів, що відбуваються у сфері освіти, науки та бізнесу, тому авторські розробки, представлені в монографії, мають бути доступними широкому колу зацікавлених сторін.

**Доктор економічних наук, професор,
перший проректор Харківського національного
економічного університету імені Семена Кузнеця
МОН України**

Василь Іванович Отенко